

Handläggare
Charlotta Rahm
Telefon: 08-508 29 274**Till**
Kommunstyrelsens ekonomiutskott den
16 december 2020

Finansiell månadsrapport för november 2020

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens ekonomiutskott beslutar följande.

Finansiell månadsrapport för november 2020 godkänns.

Sammanfattning

Den finansiella månadsrapporten beskriver kommunkoncernen Stockholms stads finansiella ställning. Rapporten följer upp ramar och finansiella risklimiter fastslagna i finanspolicyn för kommunkoncernen Stockholms stad.

Kreditvärderingsinstitutet S&P publicerade den 13 november 2020 en uppdaterad rapport och bekräftade Stockholms stads kreditbetyg AAA respektive A-1+. Kreditutsikten för det långsiktiga kreditbetyget AAA kvarstår som negativ.

Kommunkoncernens externa upplåning per den 30 november 2020 uppgår till totalt nominellt belopp motsvarande 62 301 miljoner kronor (mnkr), vilket är en minskning om 167 miljoner sedan oktober. Extern nettoupplåning uppgår till 62 285 mnkr.

Stockholms stads finansiella nettotillgångar för november månad uppgår till 14 219 mnkr, vilket är en ökning om 872 mnkr sedan oktober. Förändringen förklaras främst av stadens fastighetsförsäljningar under månaden.

Utlåning från Stockholms stad för november månad uppgår till netto 76 504 mnkr, vilket är en ökning om 705 mnkr sedan oktober. Förändringen beror främst på skuldökning i bolagen SISAB (+287 mnkr) och Stockholm Vatten och Avfall (+207 mnkr).

Administrativa fördröjningar medförde att bolaget Micasas nyöppnade konton inte tekniskt fanns inlagda i kommunkoncernens koncernvalutakontosystem under perioden 12 november 2020 till 29 november 2020, vilket är ett krav enligt finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad (§1.3.2). Fördröjningen

medförde ingen finansiell skada och internbanken har även sett över rutinen för öppnande av konton. Riskkontroll konstaterar att det inte föreligger några avvikelser från fastställda finansiella ramar och risklimiter under november månad 2020. Se tabell över finansiella nyckeltal.

Sammanställning över finansiella nyckeltal samt ramar och limiter

Kommunkoncernen	2020-11-30	2020-10-31	Limit	
Extern upplåning (mnkr)*	62 301	62 467	max	75 000
Extern nettoupplåning (mnkr) *	62 285	62 451		
Duration (år) **	1,95	2,00	inom	1,5-4,5
Ränteförfall inom 1 år	35,4%	34,4%	max	65%
Kapitalförfall inom 1 år	11,0%	10,0%	max	45%
Betalningsberedskap (mnkr)	10 159	9 993	min	6 500
Ej säkrade valutaflöden (mnkr)	0	0	max/flöde	25 mnkr
Samlat kreditvärde enligt finanspolicy	0	0	max	2 000
Kreditexponering enligt finanspolicy (mnkr)	0	0		
Kreditexponering enligt särskilda beslut (mnkr)	16	16		
Stockholms stad				
Finansiella nettotillgångar (mnkr)	14 219	13 347		
Intern upplåning (mnkr)	6 760	6 873		
Intern utlåning (mnkr)	83 306	82 713	max	100 000
varav bolagen***	83 264	82 672	max	95 210
varav borgen för koncernbolagen	41	41		
Externa garantier och borgensförbindelser (mnkr)	573	573		

* Nominella belopp justerat till säkrad valutakurs.

** Se rubrik Ränterisk.

*** Maximal ram enligt kommunfullmäktige uppgår till 100 000 mnkr, inom vilken kommunstyrelsen beslutar enskilda limiter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets finansavdelning.

Ärendet

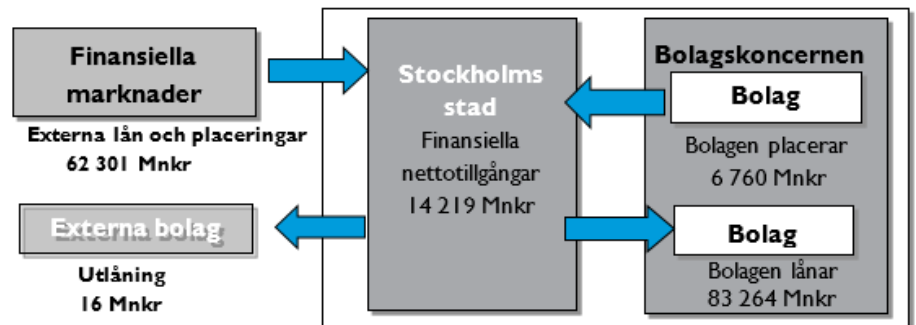
Enligt styrdokumentet Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms Stad (finanspolicy) ska det finnas en funktion för riskkontroll som löpande ska följa upp risk utifrån finanspolicy. Funktionen rapporterar till stadsdirektören i staden, eller till av denne delegerad. Överträdelser av ramar, limiter och mandat ska snarast möjligt rapporteras till kommunstyrelsen respektive koncernstyrelsen. Den finansiella månadsrapporten rapporteras månadsvis, med undantag av juni, till kommunstyrelsens ekonomiutskott.

Kommunkoncernen

Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad (finanspolicy) fastställdes den 17 juni 2019 (Dnr KS 2019/68) av kommunfullmäktige och gäller fram till den 1 december 2020 då finanspolicy kommer att uppdateras enligt nytt beslut från

kommunfullmäktige den 30 november 2020 (KS 2020/1179). Bilaga A till Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad (bilaga A) fastställdes den 21 oktober 2020 (Dnr KS 2020/622) av kommunstyrelsens ekonomiutskott (KS EKU). Kommunkoncernens finansiella flöden kan beskrivas enligt nedan.

Bild 1. Finansiella flöden i kommunkoncernen

Förändringar i bolagskoncernens lånebehov i kombination med förändringar i stadens finansiella nettotillgångar påverkar behovet av extern upplåning för kommunkoncernen.

Kreditbetyg för Stockholms stad

Det internationella kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's Global Ratings (S&P) utvärderar Stockholms stads kreditbetyg (rating) två gånger per år i maj och november. En ratingrapport uppdaterades och publicerades den 13 november 2020. S&P bekräftade Stockholms stads kreditbetyg AAA respektive A-1+. Detta innebär att Stockholms stad har mycket hög långsiktig och kortsiktig rating, vilket ger fördelaktiga räntevillkor för skuldhantering. I den uppdaterade analysen bedömer S&P att Stockholms stad har en förstärkt finansiell styrka trots en försämrad konjunktur samt förbättrade likviditetsreserver sedan föregående analys. Kreditutsikten (outlook) för det långsiktiga kreditbetyget AAA kvarstår dock som negativ. Negativ outlook för Stockholms stad betyder främst att det finns en risk för nedgradering av kreditbetyget om inte en ytterligare inbromsning av skuldutvecklingen sker. Den fullständiga S&P rapporten med analys och nyckeltal finns på Stockholms stads hemsida:

<https://start.stockholm/om-stockholms-stad/sa-arbetar-staden/finansverksamhet/kreditbetyg/>

Extern upplåning

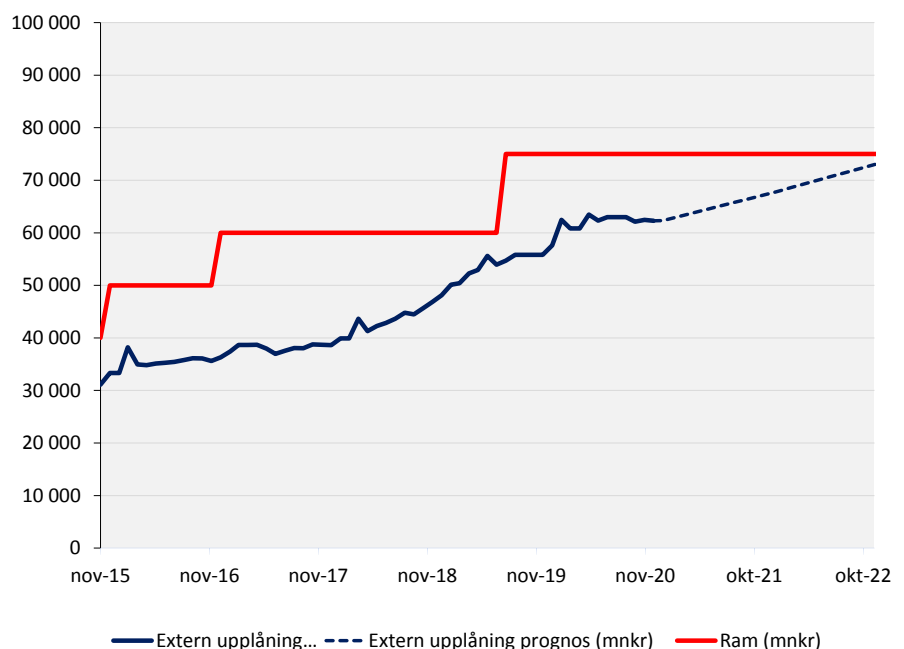
Ramen för kommunkoncernens externa upplåning uppgår till 75 000 mkr eller motsvarande i utländsk valuta. Enligt gällande finanspolicy och bilaga A sker skuldförvaltningen i en

sammanslagen portfölj. Extern upplåning per den 30 november 2020 uppgår till motsvarande nominellt belopp om totalt 62 301 mnkr, vilket är en minskning med 167 mnkr sedan föregående månad då nyttjad checkräkningskredit har minskat. Beräknat inklusive finansiella transaktioner som ingåtts, men där likvid ännu ej utbetalats uppgår extern upplåning till motsvarande 63 301 mnkr, vilket är inom ramen för extern upplåning.

Placeringar (exklusive särskilda beslut i kommunfullmäktige) fanns inte vid månadsskiftet. Extern nettoupplåning (bruttoskuld minus placeringar) uppgår därmed till totalt 62 285 mnkr.

Prognosen över kommunkoncernens externa skuld baseras i närtid på inrapporterade externa penningflöden, som uppdateras löpande när ny information inkommer till internbanken från staden och bolagssektorn. För skuldutvecklingen därefter utgår prognosen från internbankens samlade bedömning av försäljningsinkomster, investeringsutgifter och resultat framöver, som är de faktorer som har störst påverkan på skuldutvecklingen. I prognosen, som uppdaterades under månaden, ingår antagna försäljningar (inklusive exploatering) om i genomsnitt oförändrat ca 6 000 mnkr per år inom nämnder och bolag. Beroende på utfall och tidpunkt för investeringar and försäljningar är osäkerheten i prognosen stor. För att uppnå en mer stabil skuld krävs ytterligare åtgärder.

Diagram 1. Utfall och prognos över kommunkoncernens externa upplåning (mnkr)

Enligt budget är bolagens och nämndernas investeringsbehov relativt stora, vilket är huvudorsaken till den ökande upplåningen i grafen ovan. Investeringarna består främst av beslutade och planerade projekt gällande byggnation av fler bostäder och skolor samt infrastruktur i syfte att förbättra framkomligheten i trafiken och staden.

Upplåningen görs i huvudsak genom Stockholms stads marknadsprogram för certifikat och obligationer (KC, ECP, MTN och EMTN). Utöver finansiering via marknadsprogrammen görs upplåning från Europeiska Investeringsbanken (EIB), Nordiska Investeringsbanken (NIB) samt Council of Europe Development Bank (CEB). Nuvarande skuld utgörs av huvudsakligen 74 procent EMTN obligationer, 16 procent EIB lån och 8 procent NIB lån. Rambelopp samt nyttjat belopp för respektive marknadsprogram redovisas i nedanstående tabell.

Tabell 1. Marknadsprogram och låneprogram

(mnkr)	2020-11-30	2020-10-31			
Tillgångar					
Depo/check	0	0			
Övrigt*	16	16			
Totalt	16	16			
Skulder					
Depo/check	341	508			
KC	0	0			
ECP	0	0			
MTN	0	0			
EMTN	46 203	46 203			
EIB	9 700	9 700			
NIB	5 000	5 000			
CEB	1 057	1 057			
Övrigt	0	0			
Totalt	62 301	62 467			
Nettopplåning	62 285	62 451			

	Utnyttjad ram		
	Valuta	nominellt	Ram
Marknadsprogram			
Kommuncertifikat	mnSEK	0	12 000
Euro-Commercial Paper	mnUSD	0	1 500
Medium Term Note	mnSEK	0	10 000
Euro Medium Term Note	mnEUR	4 595	8 000
Övriga låneprogram			
Europeiska Investeringsbanken	mnSEK	9 700	13 700
Nordiska Investeringsbanken	mnSEK	5 000	6 000
Council of Europe Development Bank	mnEUR	100	200

*) Enligt särskilt beslut i kommunfullmäktige.

Valuta- och räntederivat får användas för att hantera risker i den finansiella verksamheten. Derivat för valuta- och räntesäkring är kopplade till marknadsprogrammen. Per månadskiftet uppgår utestående derivat till ett sammanlagt nominellt belopp brutto om oförändrat totalt 10 153 mnkr. En marknadsvärdering av utestående derivat estimeras till ca – 1 007 mnkr per den 30 november. Förändringen i derivatens marknadsvärde sedan årsskiftet beror i huvudsak på den norska kronans kursfall som har påverkats främst av oljeprisfall i kombination med förväntningar om recession i spåren av pandemin till följd av covid-19.

Finansiellt resultat

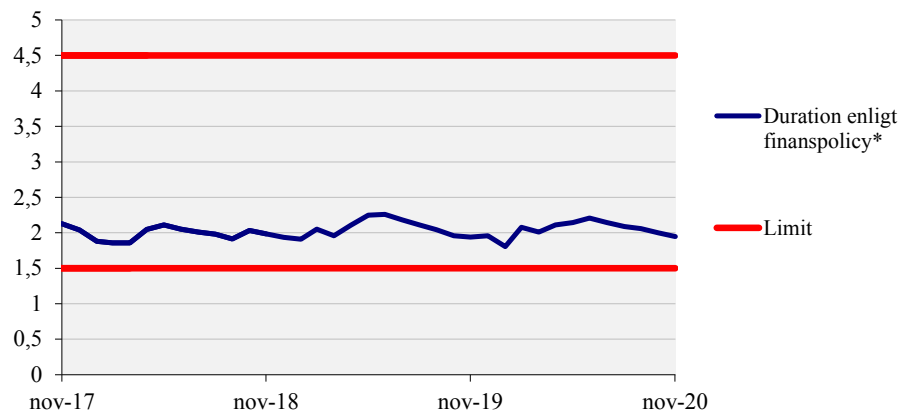
Det finansiella resultatet exklusive utdelning och indexuppräkningsuppgick för kommunkoncernen i november till ca -45,6 mnkr. Prognosen för helåret 2020 visar på ett finansiellt resultat exklusive utdelning och indexuppräkningsuppgick om -580,0 mnkr för kommunkoncernen.

Ränterisk

Ränterisken för kommunkoncernens externa skuldportfölj uttrycks enligt uppdaterad bilaga A som en genomsnittlig räntebindningstid, så kallad duration, och beräknas inklusive derivat. Duration är ett förfinat mått på genomsnittlig räntebindningstid som enligt bilaga A inte ska understiga 1,5 år och inte överstiga 4,5 år. Durationen uppgick till 1,95 år (efter beaktande av räntesäkringar) per den 30 november.

Den externa totala skuldportföljen, inklusive placeringar, ska ha en ränteförfallostruktur där maximalt 65 procent får förfalla inom 1 år. Per den 30 november förföll 35,4 procent av räntorna inom 1 år.

Diagram 2. Duration (år) för extern skuldportfölj

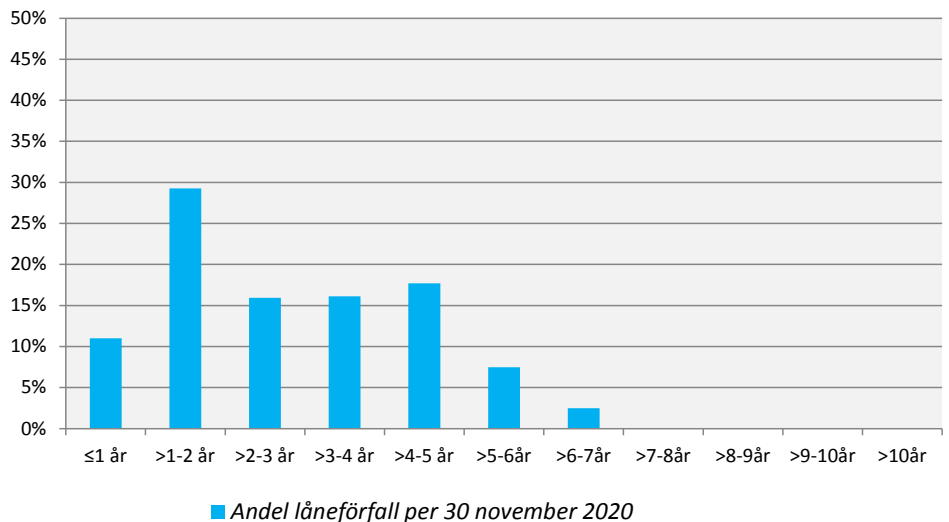
* Avseende durationsmått beräknas räntebindningstid för extern skuldportfölj i enlighet med Finanspolicy.

Finansieringsrisk

Kommunkoncernens externa skuldportfölj, ska i möjligaste mån utifrån marknadsförutsättningar vara strukturerad på ett sådant sätt att kapitalförfallen sprids över tid. Utöver detta innebär finanspolicy med bilaga A att andelen kapitalförfall inom ett år ställs i relation till den totala skuldportföljen. Skuldportföljen ska ha en kapitalförfallostruktur där maximalt 45 procent får förfalla inom ett år. Per den 30 november förföll 11,0 procent av kapitalet inom ett år.

Enligt bilaga A till Finanspolicyn ska en löptid om maximalt 10 år gälla vid upplåning i den externa skuldportföljen. Förfalloprofil för extern skuldportfölj framgår i nedan diagram

Diagram 3. Extern upplåning förfalloprofil (år):

Likviditetsrisk

För att säkerställa upplåning, när annan finansiering inte är möjlig, ska kommunkoncernen alltid ha tillgång till en betalningsberedskap om minst 6 500 mnkr enligt bilaga A. Denna betalningsberedskap ska enligt finanspolicyn vara i form av tillgängliga likvida medel. Kommunkoncernen har en checkräkningskredit om 4 000 mnkr samt två tillgängliga kreditfaciliteter om 5 000 mnkr respektive 1 500 mnkr. Staden har under den pågående pandemin ett fortsatt stabilt läge med god betalningsberedskap och likviditet. Tillgängliga likvida medel uppgår per den 30 november till 10 159 mnkr.

Tabell 2. Betalningsberedskap (mnkr)

2020-11-30	Ram	Saldo	Tillgängligt	Limit
Syndikerat kreditlöfte *	5 000	0	5 000	
Bilateralt kreditlöfte *	1 500	0	1 500	
Checkräkningskredit	4 000	-341	3 659	
Kontoplacering	-	0	0	
Totalt			10 159	6 500

* *Revolving Credit Agreement*

Valutarisk

Lån och placeringar ska enligt finanspolicyn valutasäkras till

100 procent. Samtliga lån och placeringar inom kommunkoncernen är valutasäkrade. Enligt finanspolicyn ska kontrakterade flöden i utländsk valuta för staden, Stockholms Stadshus AB samt för respektive dotterbolag och underkoncern inom kommunkoncernen som uppgår till ett större belopp än motsvarande 25 mnkr rapporteras till internbanken. Internbanken fattar beslut om huruvida valutakurssäkring ska ske, vilket ska dokumenteras. Under månaden har inga osäkrade flöden över motsvarande 25 mnkr noterats.

Kreditrisk

Kreditrisken definieras som summan av exponeringar i placeringar och derivat. Exponeringen i placeringar definieras som placeringarnas nominella belopp inklusive upplupen ränta. Exponeringen i derivat definieras som derivatkontraktens sammanlagda marknadsvärde. Kreditrisken delas upp i två delar. Dels totalt för hela portföljen där den totala exponeringen anges som ett samlat kreditvärde och dels per motpart eller instrument, vilket anges i kronor.

I kreditvärdet tas hänsyn till motpartens eller instrumentets kreditvärdighet samt återstående löptid på kontraktet eller placeringen. Enligt bilaga A uppgår limiten för maximalt tillåtet kreditvärde till 2 000. De av kommunfullmäktige särskilt beslutade placeringar ingår inte i beräkningen av kreditvärdet.

Måttet på den totala kreditexponeringen kompletteras med en begränsning per motpart eller instrument för att diversifiera risken. Maximal kreditexponering per motpart eller instrument anges i kronor. Motparten eller instrumentet ska inneha en kreditbedömning, rating, av Standard & Poor's Global Ratings eller Moody's. Det lägre betyget ska väljas om de två ratinginstituten har olika betygsnivåer. Den lägsta tillåtna rating vid kreditexponering är BBB+.

Tabell 3. Kreditvärde

Rating S&P / Moody's	Kreditvärde	Limit
AAA / Aaa	0	
AA+ / Aa1	0	
AA / Aa2	0	
AA- / Aa3	0	
A+ / A1	0	
A / A2	0	
A- / A3	0	
BBB+ / Baa1	0	
Totalt kreditvärde	0	2000

Kreditexponeringen är fördelad på placeringar genomförda i enlighet med finanspolicy samt därutöver genomförda efter särskilda beslut.

Tabell 4. Kreditexponering enligt finanspolicy

Rating S&P / Moody's	Belopp (mnkr)	Maxbelopp per motpart	Rating S&P / Moody's	Belopp (mnkr)	Maxbelopp per motpart
Placering längre än 6 mån			Placering kortare än 6 mån		
Svenska staten	0	Obegränsat	Svenska staten	0	Obegränsat
AAA / Aaa	0	4 000	A-1 / P-1	0	4 000
AA- / Aa3	0	2 500	A-2 / P-2	0	2 500
A- / A3	0	2 000			
BBB+ / Baa1	0	1 000			
Totalt	0			0	
<hr/>					
Rating S&P / Moody's	Belopp (mnkr)				
Svenska staten	0				
AAA / Aaa	0				
AA- / Aa3	0				
A- / A3	0				
BBB+ / Baa1	0				
Övriga	16				
Totalt	16				
<hr/>					
Total kreditexponering				16	

Operativa risker

Enligt finanspolicy ska förluster överstigande 200 000 kronor rapporteras till kommunstyrelsen. För den aktuella rapportmånaden finns inga förluster att rapportera för finansverksamheten.

Stockholms stad

Finansiella nettotillgångar

Stockholms stads finansiella nettotillgångar uppgick till 14 219 mnkr per den 30 november, vilket är en ökning om 872 mnkr sedan oktober. Under november har staden haft fastighetsförsäljningar (se främst fastigheterna Persikan och Packrummet 2) om netto cirka 1 147 mnkr. Högre prognosticerade finansiella nettotillgångar för innevarande år beror främst på generella statsbidrag som beslutats och utbetalats med anledning av befarade ekonomiska konsekvenser av pandemin.

Diagram 4. Finansiella nettotillgångar (mnkr)

Finansiellt resultat

Det finansiella resultatet exklusive utdelning och indexuppräknings uppgick för Stockholms stad till ca 2,0 mnkr under november. Prognosen för helåret 2020 visar på ett finansiellt resultat exklusive utdelning och indexuppräknings för Stockholms stad om 28,3 mnkr. Det budgeterade finansiella resultatet exklusive utdelning och indexuppräknings för helåret 2020 är 26,7 mnkr.

Ränterisk

Durationen på Stockholms stads totala externa skuldportfölj var per den 30 november 1,95 år. Stadens ränterisk motsvarar risken i kommunkoncernens externa skuldportfölj.

Garantier och borgensförbindelser

Alla borgen och garantier, med undantag för pensionsutfästelser enligt bilaga A, som tecknas av staden ska beslutas av kommunfullmäktige. En årlig uppdatering av pensionsutfästelser,

såsom nyintjäning, livslängdsantaganden, ränta, etc., får höja beloppet för stadens borgen. Ökade borgensåtaganden för pensionsutfästelser anmäls till kommunstyrelsens ekonomiutskott.

I tabellen nedan redovisas stadens samtliga befintliga tecknade åtaganden per den 30 november som uppgår till 740 mnkr, vilket är en ökning om 126 mnkr sedan oktober. Ett borgensåtagande om 126 mnkr relaterat till Sydvästra Stockholmsregionens va-verks aktiebolag (Syvab) tecknades i enlighet med kommunfullmäktige beslut (KS 2018/1777). Utöver befintliga tecknade borgensåtaganden för Syvab om totalt 371 mnkr finns onyttjad limit för borgen om totalt 223 mnkr som tecknas etappvis.

Tabell 5. Garantier och borgen (mnkr)

	Åtagande 2020-11-30	Åtagande 2020-10-31	Onyttjad limit 2020-11-30
Koncernbolag			
Borgen för bolagens pensionsåtaganden	41	41	0
Summa borgen för koncernbolag	41	41	
Övriga privata och juridiska personer			
Stockholms Stadsmission	69	69	0
Stiftelsen Stockholms Studentbostäder	58	58	0
Syvab*	371	246	223
Kommuninvest i Sverige AB	125	125	0
Övriga	13	13	0
Summa borgen för lån	636	510	
Kommunalt förlustansvar	0	0	0
Pensionsutfästelser för stiftelser m.m.	62	62	0
Summa övriga privata och juridiska personer	698	573	
Summa garantier och borgen	740	614	223

* Onyttjad limit finns om 223 mnkr enligt KF beslut (dnr KS 2018/1777) utöver befintligt tecknat åtagande om 371 mnkr.

Stockholms stads bolag och motparter

Finansiella limiter för utlåning och borgensåtagande

Stockholms stad har enligt gällande finanspolicy rätt att lämna lån och teckna borgen för kommunkoncerninterna motparter intill ett belopp om totalt 100 000 mnkr. Varje enskild motparts ram fastställs i bilaga A till finanspolicy av kommunstyrelsens ekonomiutskott (KS EKV) utifrån respektive investeringsbudget och finansieringsplan. Borgensåtaganden ska enligt finanspolicy inte ingå i respektive bolags limit utan rapporteras separat. Summan av ramarna för utlåning från Stockholms stad till enskilda motparter

uppgår enligt bilaga A till 95 210 mnkr, varav 87,5 procent är nyttjat per den 30 november 2020.

Administrativa fördröjningar medförde att bolaget Micasas nyöppnade konton inte tekniskt fanns inlagda i kommunkoncernens koncernvalutakontosystem under perioden den 12 november 2020 till den 29 november 2020, vilket är ett krav enligt finanspolicy (se §1.3.2). Fördröjningen medförde ingen finansiell skada och internbanken har även sett över rutinen för öppnande av konton.

Utlåning från Stockholms stad till kommunkoncerninterna motparter uppgår till netto 76 504 mnkr, vilket är en ökning om 705 mnkr sedan oktober. Förändringen beror främst på skuldökning i bolagen SISAB (+287 mnkr) och Stockholm Vatten och Avfall (+207 mnkr) samt två bostadsbolag.

Snitträntan för kommunkoncernens upplåning för november månad var 0,49 procent. Stadens modell för fastställande av marknadsmässig avgift och ränta ändrades den 1 juli 2020. Kreditmarginaler anpassas därmed till respektive motpart på löpande basis. Inlåningsmarginal uppgår för månaden till -0,20 procent och utlåningsmarginal varierar oförändrat mellan 0,15 till 0,29 procent med en viktad medianmarginal på 0,22 procent.

Tabell 6. Utlåning till och borgensåtagande för motparter inom kommunkoncernen (mnkr)

Kommunkoncerninterna motparter	Utlåning	Utlåning	Borgen	Limit *)	Nyttjat **)
	2020-11-30	2020-10-31	2020-11-30	2020-11-30	2020-11-30
AB Familjebostäder	7 202	7 182	2	8 800	81,8%
AB Stockholmshem	13 935	13 793	0	15 600	89,3%
AB Stokab	157	172	3	1 000	15,7%
AB Svenska Bostäder	14 288	14 175	0	15 700	91,0%
Micasa Fastigheter i Stockholm AB	4 714	4 888	3	6 200	76,0%
S:t Erik Livförsäkrings AB	0	0	2	0	
S:t Erik Markutveckling AB	2 072	2 051	2	3 400	60,9%
Skolfastigheter i Stockholm AB	17 558	17 271	4	18 500	94,9%
Stockholm Business Region AB	0	0	3	0	
Stockholm Globe Arena Fastigheter AB ***)	0	0	2	0	
Stockholm Vatten och Avfall AB	16 218	16 011	4	17 500	92,7%
Stockholms Hamn AB	5 956	5 940	8	7 000	85,1%
Stockholms Stads Bostadsförmedling AB	0	0	3	0	
Stockholms Stads Parkerings AB	1 166	1 189	3	1 500	77,7%
Stockholms Stadsteater AB ***)	0	0	0	0	
Stockholms Stadshus AB	0	0	1	0	
Stiftelsen Hotellhem i Stockholm	0	0	0	10	0,0%
Totalt **)	83 264	82 672	41	95 210	87,5%
TOTALT	83 264	82 672	41	100 000	83,3%

*) Avser gällande ramar enligt Bilaga A till Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad

**) Borgensåtaganden ska enligt finanspolicy inte ingå i respektive motparts limit.

***) Direktutlåning sker via moderbolaget Stockholms Stadshus AB sedan den 1 januari 2016.

Kommunkoncerninterna motparter	Inlåning 2020-11-30	Inlåning 2020-10-31
Stockholms Stadshus AB	6 126	6 176
St Erik Försäkrings AB	393	434
St Erik Livförsäkring AB	52	57
Stiftelsen Hotellhem i Stockholm	5	15
Stockholms Business Region AB	72	79
Stockholms Stads Bostadsförmedling AB	112	110
Kaplansbacken AB	1	1
Svenska Teknologiföreningen	1	1
Totalt för bolagen	6 760	6 873

Susanne Tiderman
Ekonomidirektör

Sofie Nilvall
Finanschef

Bilagor

1. Marknadskommentarer per 2020-11-30

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanne Tideman, Ekonomidirektör	2020-12-10
Sofie Nilvall, Finanschef	2020-12-10

Marknadskommentarer per 2020-11-30**Bilaga I****Sammanfattning**

Joe Biden har vunnit presidentvalet i USA. Den sittande presidenten, Donald Trump, hävdar att valfusk har förekommit, men har inte lyckats presentera några övertygande bevis.

Flera företag har presenterat lovande vaccinstudier mot covid-19. Båda bolagen Moderna och Pfizer har ansökt om nödgodkännande i USA och Europa.

Internationella börsmarknader har stigit kraftigt under månaden och flera börser är nu på ett nytt all-time-high.

Parlamentet i Nederländerna ska ha en omröstning om en resolution med krav på att regeringen drar Polen inför EU-domstolen för brott mot EUs demokratiska värderingar.

Sverige har genom EU tecknat avtal med flera olika vaccinföretag och enligt Stefan Löfven kommer det finnas vaccin som räcker till hela Sveriges befolkning.

Riksbanken behåller reporäntan oförändrad på 0 procent, men utökar samtidigt QE-programmet med 200 miljarder kronor.

Inköpschefsindex för industrin noterades till 59,1 i november vilket är högsta nivån sedan fjärde kvartalet 2017.

Internationellt

Det har varit presidentval i USA och Joe Biden kommer att ta över som president i januari. Den sittande presidenten Donald Trump hävdar att valfusk har förekommit och överklagat i flera delstater utan framgång. Landets federala valmyndighet och de olika delstaternas valmyndigheter gjorde ett gemensamt uttalande om att det inte finns några bevis för att det skulle ha förekommit valfusk i presidentvalet och att det var det säkraste valet i USAs historia.

Flera företag har presenterat vaccinstudier om covid-19. Ett är Moderna vars vaccin har en effektivitet på ca 94 procent mot covid-19 och 100-procentig effektivitet mot svårartade fall av sjukdomen. I studien ingick 30 000 personer och av de 196 personer som drabbades av covid-19 fanns 185 personer i den grupp som inte fått vaccin. Enligt företaget ska vaccinet ha samma effektivitet oavsett etnisk tillhörighet, ålder eller kön på de som ingått i testgruppen.

Pfizer-Biontech är ett annat vaccinföretag som uppges ha en effektivitet på 95 procent. Både Moderna och Pfizer har ansökt om ett nödgodkännande i USA och Europa för sina vaccinkandidater.

Internationella börsmarknader har stigit kraftigt under månaden och flera börser är nu på nytt all-time-high.

Europa

Parlamentet i Nederländerna ska ha en omröstning om en resolution med krav på att regeringen drar Polen inför EU-domstolen för brott mot EUs demokratiska värderingar. Det nederländska parlamentet hotar regeringen med att inte godkänna budgeten om de inte klubbar igenom resolutionen.

Sverige

Sverige har genom EU tecknat avtal med flera olika vaccinföretag och enligt Stefan Löfven kommer det finnas vaccin som räcker till hela Sveriges befolkning. Sveriges vaccinsamordnare Richard Bergström säger att det redan kan bli aktuellt att börja vaccinera personer i januari.

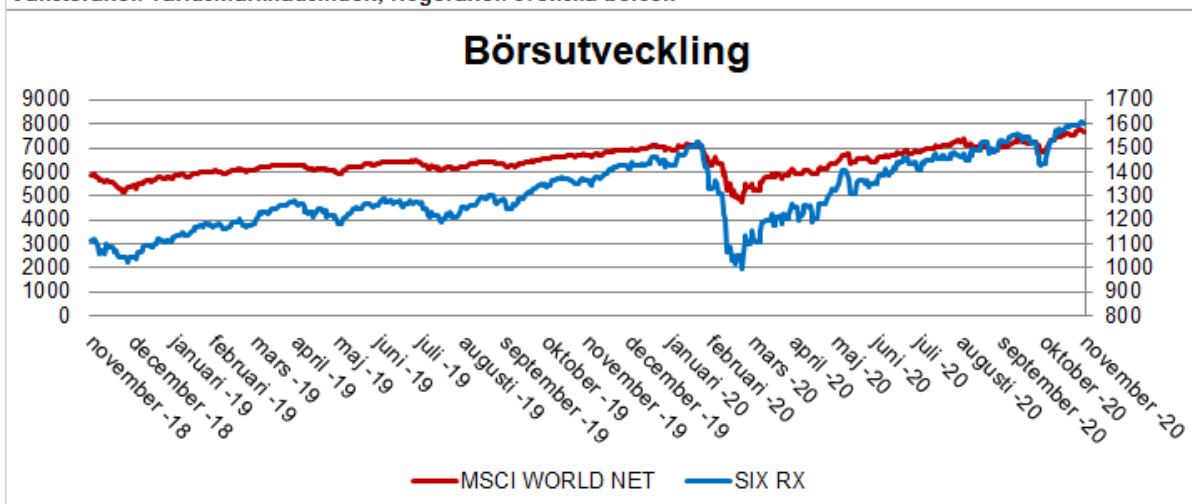
Riksbanken har beslutat att behålla reporäntan på 0 procent. Direktionen fortsätter att signalera en oförändrad reporänta de närmaste åren. QE-programmet där Riksbanken köper obligationer utökas med 200 miljarder kronor till totalt 700 miljarder kr och köpen förlängs från mitten 2021 till slutet på året.

Inköpschefsindex för industrin noterades till 59,1 i november vilket är högsta nivån sedan fjärde kvartalet 2017 och tredje månaden i rad som indexet är högre än det historiska snittet på 54,4. Trots hårdare restriktioner och ökad smittspridning lyckas industrin växla upp och fortsätter att visa tillväxt.

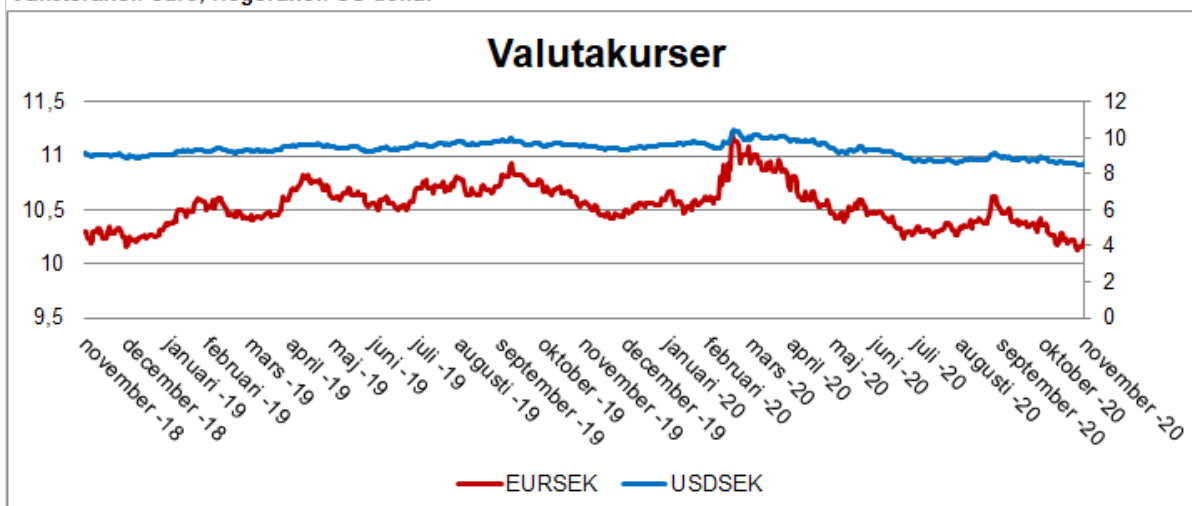
Arbetslösheten uppgick till 7,8 (8,3) procent i oktober och inflationen mätt som KPIF uppgick till 0,3 (0,3) procent.

Den svenska börsen har ökat med 10,7 procent inklusive utdelningar sedan årsskiftet. I slutet av november kostade en euro 10,2 kr (10,4) och en US-dollar 8,6 kr (8,9).

Vänsteraxel: världsmarknadsindex, Högeraxel: svenska börsen

Vänsteraxel: euro, Högeraxel: US-dollar

Vänsteraxel: 10-årsränta, Högeraxel: 2-årsränta

